Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XV — Reus Dijous 9 d' Agost de 1900 — Núm. 3.636

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerias d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No 's retornan los originals encara que no 's publiquin.

Redacció y Administració

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 1
n provincias trimestre. . . . . » 3'50
Extranger y Ultramar . . . . » 7
Anuncis, á preus convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS de continuadas curacions y d' una aceptació general, son las millors probas pera demostrar que 'l

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sía tota classe de. . . . . **TOS**

La que paga més contribució de la provincia.

IMPORTANTÍSSIM

als herniats (Trencats)

Lo que acredita á una casa de comers no son pracisament las alabansas inusitadas ni 'l reclám de falsos remitits y certificats, medis molt empleats en las grans capital; pero aquí, ahont tots nos coneixém, sols los fets ab sa incontrastable elocuencia assentan las reputacions; per aixó aquesta casa s' enorgulleix d' haver fet de cada comprador un parroquiá y de cada parroquiá un propagandista entussiasta.

Son molts los que han acudit á consultarme creguts d' estar herniats (trencats) y fet lo regoneixement s' han convensut de lo contrari.

La opinió dels senyors facultatius d' aquesta comarca respecte al meu establiment «La Creu Roja» y 'ls set anys de práctica en la casa Clausolles de Barcelona, son garantías que no olvida 'l públich.

Braguers de tóta classe ló més práctich y modern pera la curació de las hernias

Especialitat en braguerets de cautchuc pera la complerta y prompta curació dels tendres infants.
Elastichs omopláticlis pera evitar lo carregament d' espatllas.
Faixas hipogástricas pera corretjir la dilatació y abultació del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias.

ESTABLIMENT* LA CREU ROJA *PLASSA DE PRIM.-REUS

L' ADVOCAT

D. RAMON VIDIELLA Y BALART

ha trasladat son despaig al pís primer de la casa número 1 (bis) de la Plassa de Sant Francesch, cantonada al carrer del mateix nom.

Secció doctrinal

Vice-Versas

Es molt veritat que per tot passan cosas; pro per aixó no 'n es pas menos que las de casa ferintnos de plé plé 'ns fan més mal, y per lo tant, las hem de combatre hasta més no poguer y, si no 'ns es possible fernos fer la justicia del agravi, protestarne ben alt pera ferla patent y valga per lo que puga convenir per endevant.

Ja fa algun temps que sembla s' ha privat de cantar los «Segadors», ab lo pretext de que es un cant de guerra y no sé que més mentres que, cap y al últim son sinó unas quantas notas y lletras que recordan l' alsament d' un poble airat y mascle contre 'ls seus dominadors convertits en soldadesca asquerosa y sense fré de cap mena; en un mot: lo qu' han fet molts pobles en lo mateix cás, deixant després un himne que perpetuhi 'l fet y serveixi d' exemple als descendents dels que l' han realisat.

No es com altres cansons patrióticas que van contra determinats governs y forma d' aquets. Aquí tenim la Marsellesa que 's permet tocar y cantarla á tothora y per tot Espanya malgrat la seva lletra que ningú negará que 's un *chic chic* més significativa vis á vis dels governs y forma del que regeix del Pirineu al Calpe y n' obstant no 's prohibeix com s' ha fet ab los «Segadors». Será perqué no son mes de temer los aymadors y cantors d' aquella que 'ls d' aquets? No es probable.

Res; contrasts y estranyesas que no deixan de produhir una injusticia envers nosaltres, tolerancias é intolerancias convencionals.

Venen d' un aplech catalanistá uns quants ciutadans y al entrar á Girona los fan desar una bandera catalana que portan issada á un carruatje y fan ficar á la presó á un jove que la porta.

Ven uns altres á sentir al Orfeó Catalá, desde Vilanova á Vilafranca, y perqué á n' al cotxe hi portan la bandera de la antiga Confederació aragonesa, anant ab só de pau puig que van á sentir música y cant, es á dir acoblats pera enaltir l' art allí ahont sia y no sabent lo que 's vegé en tot aixó, s' els fá arriar lo drap y portar á la presó.

En cambi á altres provincias s'aixeca'l pendó morat de Castella y no cruixeix la terra ni ningú diu res y aixó passa á San Sebastiá mateix. No deixan de fer reflexionar aquestas diferencias, donant lloch á comentaris que no fan cap bé á la causa dels nostres perseguidors, als que 's pot atribuhir passions de sectari en lloch d' esperit de justicia y d' equitat; de tot lo que no podém menos que protestarne. No en vá, y fa ja cinquanta anys digué en Fray Gerundio; «que España era el país de los vice-versas.» Hasta quant durará?

M.

Núvol d' estiu

...Donchs vetaquí que era hermós lo matí, hermós com ho son casi tots los d' estiu. Lo sol, forsa alt, casi en lo mitj de sa carrera, esplicava á la terra ab cants de foch l' himne de la calor. Desde 'ls arbres acompanyavan son ritme las cigalas ab enmandridor y constant xerrich. Las montanyas del lluny blavejavan fortament, y en los cims de las más altas la boyra s' hi assejava com si no volgués esvahirse cel amunt. La plana estava ensopida sota la calda que devallava del espay; en uns camps los gabellons arrenglerats s' hi rostían y la grogor del rostoll feya mal á la vista, en altres lo blat de moro, que comensava á florir, hi verdejava...

En una roureda que hi havía com plantada al mitj dels camps, roureda que anava á confondres ab la salzareda que s' extenía á lo llarch del riu, assegut, repenjantse en un arbre, s' estava en Joanet, l' hereu de ca 'n Riera, ab cara fosca y ulls plorosos; de tant en tant sospirava profondament. Fora d' aquestos sospirs y 'l lleuger brunzir de las abellas que anavan á xuclar lo néctar de las flors, no 's sentía res més; talment semblava que dominantho tot s' hagués ficat fins allá dintre la calma enervadora de la plana.

—Macatxo!... quina rábia!... haver de dirli...— murmurava 'l xicot.

Se girava combiant de postura, assegueníse d' una altre manera, y tornava á quedarse una estoneta trist, callat, sentint corre l' oreig, aspirant delitosament la fina y delicada olor d' un llessamí que hi havía aprop seu, y al veure cap allá ahont acabavan los arbres, la plana fumejanta, com si bullís al escalf del sol, y 'ls raigs d' aquest que, entremaliats atrevessavan lo fullàm de la roureda y jugavan ab la verdor de la herba matisantla de tons daurats, mostrantli 'l goig de la creació, li feya rabia que la Natura no estés trista com ell, y aixís, responent á sos pensaments interiors, deya altre vegada:

—No, no y no!... ben depressa que no li diré!... Maliatsiga!

***

Perque has de saber que en Jan havía renyit en la seva promesa, la pubilleta de ca 'n Tapias, una pageseta xamosa, ignoscenta, com de setze anys, d' ulls verdosos y somniadors, galtas molsuderas, frescas, ab duas rosas que las anunciavan, ayrosa cintura y pen remenut. Los dos s' estimavan de desde criaturas, fins que un dia, ja feya ben bé un mes d' aixó, renyiren. Y segons assegurava en Joanet, ell tenía tota la rahó y ella tota la culpa, per traydorots. Supose que no haig de dirte que ella sostenía lo contrari. Veurás com va esser.

A l' era de ca 'n Gusta hi hagué sardanas; ells dos hi foren convidats y allí comensá á extendres la nuvolada. L' hereu de la casa, que era parent de la Roseta, li va regalar flors, que la noya acceptá rihent graciosament, pero d' una manera que no va agradar gayre á n' en Joanet, y, com si aixó no fos prou, la va anar á treure á ballar á la primera sardana que tocaren, y ella hi ballá.

—A tu t' agrada en Roch—va dirli en Jan quan pogué enrahonar á solas ab la noya.

—Ja sabs que nó—respongué ella.

—No m' ho neguis, no m' ho neguis... Creus que tinch pá als ulls?... Ja som vist que 't donava flors, y t' estimes ballar més ab ell que no pas ab mi...

—Pero beneyt si...

—No, no... Ja te 'l pots quedar, ja te 'l regalo á no en Roch..—

La Rosa plorá, jurant y perjurant que no era cert alló, mes la gelosia s' havía infiltrat en lo cor d' en Joanet que, sens volguer escoltarla més, la deixá. La noya ferida, en l' orgull del seu amor, no va fer res per deturarlo ni exhalá una queixa. Y desde aquell dia 'ls dos anavan l' un per un cantó y l' altre per un altre; fugían, y si per casualitat se trobavan, se imravan de reull, se tornavan vermells y abaixavan lo cap. Ella perdé l' alegria y 's marciren las rosas de sas galtas; ell no sabía lo que li passava.

Lo remordiment comensá á desassossegarlo, y, buscant medi d' apariar lo fet, aná á trobar lo senyor Rector del poble explicantli lo ocorregut. Lo bon capellá 's posá á riure.

—Y per aixó vareu renyir?

—Sí, senyor, per aixó—digué en Joanet, estranyat de la pregunta.

—Bah, bah... criaturas, més que criaturas... Es á dir, criaturas... tu, perque tantsols tu 'n tens la culpa...—

La sorpresa d' en Jan aná en aument.

—Sí, tu; no cal que fassis aquesta cara, no... Si are 't vejés la Rosa, de segur que esclafía á riure com jo mateix... No més que tu, t' ho torno á dir... Ahont s' es vist renyir per aquesta fotesa y deixar una noya com un pom de flors, que t' estima d' alló més, y que tu l' estimas també!... Sí, que tu l' estimas també; no cal que 'm diguis que no ni que fassis aixís ab lo cap... A mi no m' enganyarás pas... Que 't pensas que

no 't conech?... Oh, y are ves qué te d' estrany que en Roch de cal Grestà li dongués flors y que ella somrigués?... Veja, veyám: si á tu una noya 't digués que ets guapot y ben plantat, es un dir ¿sabs?, y que te enveja de la Roseta, que posarías mala cara per ventura?... Riu, riu, pots ben riureten... Y después, una altra cosa; l' hereu de cal Grestá es parent seu, y es natural que hi ballés la primera sardana... Si tu mateix havías de volerho... Y no 's pot fer una mica de broma ab los parents?... Si que estaríam be... *Nada, nada*, lo que 't pertoca es anarla á trobar y demanarli perdó, que ella de segur que te 'l concedirá desseguida... Mira li dius... Veurás, aixó tu ho sabrás més be que jo... Pero ja cal que ho fassis aviat y depressa, ben depressa... Després, perque no torni á seccehir, corre pel meu compte... Ja m' entens, eh?—

***

Y aquell matí era 'l quart, de desde 'l dia en que 'l senyor Rector li havía fet l' avans dita prédica, que en Joan anava á la roureda, decidit á seguir lo camí de vora 'l riu ahont sabía que acostumava á anarhi la Roseta. Pero may passava endevant; se quedava en los primers arbres pensant: «Ves quinas cosas de dirme 'l senyor Rector; que jo 'n tinch la culpa, y que haig de demanarli perdó...» Y tornavá:

—No, no y no!... Si, pero... pero ell m' ha dit que havia de ferho... y jo li he promés... y m' ha dit que lo demés quedava pel seu compte... Macatxo! que tou he sigut!... quina rabia!... Després me bescantará la Rosa. No n' estará poch d' esterrufada!... Donchs no, no y no!... Y miréu, la estimo. Si que la estimo...—

Son magí 's cansá de donar voltas: si anarhi, si no anarhi... Feu un determiní: s' aixecá y comensá á caminar. La casa de la Rosa era salzereda amunt. Per aixó estava segur de trobar á la noya. Caminava á poch á poch y arribá á un lloch en que 's quedá sorprés. La Rosa era allá baix. Semblava que estés tota plorosa. Sa figureta ressaltava entre la fosca verdor del bosch, y 'l moviment dels seus brassos denotava que besava apassionadament alguna cosa. Lo que besava no podía véures be per la distancia y la posició en que estava; pero á n' en Jan lo primer que se li acudí fou que alló eran las flors d' en Roch: no podía ser altra cosa... Y l' senyor Rector que li havia dit que tant l' estimava, que 's moría d' amor per ell... Are l' haguera vulgut tenir aprop pera que ho hagués vist... Ell si que tenía rahó en dir traydorots á la Rosa...

Aná avansant poch á poquet pera poder guaytarla millor, fins que al últim se queda sospés, mirant á la noya ab mirada d' espantat, com si vejés una cosa estranya y, ab tot, no vulgués creure lo que veya. Després sos ulls brillaren, sas galtas s' enrogiren y arrencá á corre cap á la Rosa.

Ella 's quedá sens esma per dir res al véuressel tant aprop y abaixá 'l cap avergonyida, si, avergonyida de que ell l' hagués atrapada omplint de petons la medalla de plata que li havia comprat per la anada de Santa Llucía, 'l dia en que tots dos se juraren etern amor. Sens que ella pogués evitarho, en Joanet rodeja sa cintura, dihentli á cau d, orella:

—Rosa... Rosa... T' estimo... Perdónam...

—Si, 't vull com sempre... Si que 't perdono, Joanet, si que 't perdono lo que m' has fet patir...

Y sos llavis s' ajuntaren insensiblement y 'l bes que 'ls dos se donaren fou com raig de sol que torná á lluhir esvahint la tempesta que havia amenassat la seva ditxa. Y l' oreig, que va sentir aquell bes, aná correnta á contarho á las flos y als aucells que no ho havian vist, mentres los arbres d' allá aprop s' extremían de goig.

JOSEPH M.ª AGUIRRE.

Victor Manuel III

Lo successor de Humbert I tindrá que lluytar ab grans dificultats al principi de son regnat pera véncer la forsa dels partits anti-dinástichs italians.

Poch se sap del carácter y de las preferencias del fins ara jove prímpcep de Nàpols, convertit en Víctor Manuel III en circunstancias tristíssimas pera son cor de fill y sa dignitat de soberá.

Correspondrá son talent á la gravetat de las circunstancias?

Ha sigut sempre d' un temperament reservadíssim, arribant á xocar en algunas ocasions ab son difunt pare; diferencias que provenían algunas vegadas de la poca voluntat demostrada per l' hereu de la corona pera convertirse en un prímpcep popular.

Humbert I era 'l revés de la medalla y aprofitava totas las ocasions pera acariciar á la gent.

No deu d' olvidar lo nou rey d' Italia, que sa dinastía deu en part la corona á una revolució y que 'ls prímpceps Humbert y Amadeo combateren al costat de Garibaldi; sa missió será difícil al intentar fer alardes de monarca autócrata.

Deu reconeixers que 'ls sentiments caritatius de la reina Margarida, sa protecció als artistas italians y 'l tracte franch y escassament régi de son difunt espós havían conservat moltas simpatías á la casa de Saboya, carinyo que s' ha demostrat palpablement al ocorrer la desgracia.

Víctor Manuel III, ha seguit fins ara la política paternal, reiterant sa confiansa al gabinet Saracco, nombrat arrans de las últimas eleccions parlamentarias, desastrosas pera la monarquía, donchs los electors enviaren al Congrés un major número de diputats socialistas y republicans dels que figuravan en l' anterior Parlament.

Se mostra disposat en lo manifest dirigit al poble, anunciant la mort del segon rey d' Italia á continuar las gloriosas tradiccions de sa familia. Y acaba dihent:

«La gloria del meu avi fou, l' haver procurat á Italia sa unitat y sa independencia y la del meu pare la d' haverlas sabut conservar.

»L' objecte de mon regnat está fidelment trassat per aquets recorts impereceders.

»Vulga Deu ajudarme á fí de que 'm sía permés consagrar tots mos debers de soberá á la conservació de la llibertat y á la defensa de la monarquía, unidas per nusos estretament lligats als suprems interessos de la Patria».

Confiém en que sortirá triomfant de sa difícil empresa, donchs las personas que han tractat al nou rey ab intimitat, li reconeixen una solida instrucció.

La qüestió Xina

Entre las forsas aliadas que han iniciat la marxa sobre Pekin sembla que no existeix la deguda armonía perque no hi ha la unitat d' opinió que las circunstancias exigeixen respecte á la designació del quefe que ha de manarlas. Los xinos, que son astuts y que no deixarán d' apercibirse d' aquestas diferencias, procuran en cambi no perdre 'l temps y ferlo perdre al exércit aliat, ab lo que, com es natural, entenen que s' aumentarán sas probabilitats de triomf.

Sembla mentida que la civilisació dels grans pobles serveixi més pera fomentar aquestas censurables desavinencias que pera arribar á un rápit acort que permeti dominar prompte y bé lo pavorós conflicte que amenassa tantas vidas indefensas y tants sagrats interessos com reclaman l' apoyo de las grans potencias; pero aquesta trista realitat se manifesta més descubertament cada dia, y al final del cataclisme, si no s' evita oportunament, va á haver que assignar menos responsabilitats als xinos, que al fí y al cap obran com son y com sóls d' ells pot esperarse, que als grans pobles civilisats, que per passions y frivolitats impropias del moment descendeixen del nivell á que deuría colocarlos sa historia del passat y sa missió pera 'l porvenir.

Més ja no es aquesta sola la causa á que obeheix lo punible desastre que s' adverteix en lo comens de las operacions; la versió general culpa á las imprevisions y á la apatía d' Inglaterra de la dilació que las operacions sufreixen: la Gran Bretanya, sorpresa per los successos de Xina quan havía posat tot son poder militar sobre 'l Sur d' Africa pera aniquilar á dos pobles dignes y valents, s' ha trobat sense medis pera pendre en lo Celeste Imperi la part d' intervenció que á son judici li correspon; y com no pot, no vol que las demés potencias, y molt menos aquellas que considera rivals, se posin en condicions de despullarlo de sa preponderancia en Orient, que considera indiscutible desde la guerra de 1860.

Inglaterra, en aquest concepte, tracta de retardar tot lo possible la acció armada á Xina, una vegada que fracassaren sos projectes de donar la exclussiva pera las operacions militars al Japó, potencia que pretenía treure en lo camí de Russia mediant un tractat d' aliansa que fés á las duas nacions. insulars d' Europa y Assia mestressas dels destins en l' Extrém Orient. Fracassat lo propósit, perque ni Russia ni 'l Japó desconeixen la realitat de las cosas, Inglaterra procura crear tota mena de dificultats á la acció comú dels pobles civilisats, encarque sía á costa de moltas vidas y grans interessos. ¡Qué li importa la Humanitat á la poderosa Albión!

Los quefes que manan las forsas de las demés nacions están, no obstant, d' acort en que deuhen empendres sens pérdua de temps y sembla que 's mostran decidits á prescindir dels inglesos si aquéts opinan lo contrari; pero ab totas aquestas vacilacions lo moviment ja s' ha retrassat y 'ls xinos han tingut temps pera aproximar á Tien-Tsin forsas considerables y realisar algunas obras defensivas de tanta importancia com lo desbordament dels canals que produhirá l' inundació de las extensas planuras per ahont corren lo riu Peï-Ho, la vía férrea y 'l camí carreter entre Pekín y Tien-Tsin.

A ser certas las noticias que 's reben d' Orient, aquésta es la situació de xinos y aliats en los moments en que 's preparan las operacions d' avans sobre Pekín. Veurém cóm se comensan á desenrotllar los successos.

CRÓNICA

Alguns amichs nostres que reben correspondencia que passa per Falset ens avisan de que 'ls documents que tenen carácter catalanista, sufreixen retarts, y ademés en algunas cartas que portavan segells de l' «Unió», han sigut mitj arrencats aquéts y altres orlats d'uns dibuixos y espressions que per lo poch edificants honran á quí las ha fetas. Com que aixó ha passat en documents que van d' aquí á fora y de fora aquí, los interessats s' han prés la molestia d' acudir á l' oficina respectiva pera assegurarse de que 'l mal ve de fora, resulta que 'l funcionari que s' ocupa en tals brometas es de Falset y dit senyor que fa cosas que no pertanyen á la seva jurisdicció, valdría més que 's cuidés de que arribés á cada destinatari lo qu' es seu y ademés hi arribés íntegro com deu haver d' arribarhi.

—

Per no haverse reunit suficient número de senyors regidors no pogué celebrarse ahir la sessió de primera convocatoria corresponent á la present setmana.

—

Una comissió dels nostres estimats amichs y companys del Círcol Literari de Vich ens ha honrat ab sa visita, y al mateix temps ens ha ensenyat l' artístich pergamí, que 'l *Jovent* d' aquella distingida y benemérita societat vigatana dedica al Orfeó Català, en conmemoració de sa visita á la capital de la Plana durant las passadas festas de Sant Miquel dels Sants.

En elegant lletra gótica y una magnífica endressa inicial, hi ha la següent poesía catalana:

Al «Orfeó Catalá»
lo jovent del Círcol Literari de Vich

Els llors de nostra plana cenyiren vostra testa
vos hem sentit un dia, ja sempre'os amarém.
Quant brilli per la Patria la llum de un sol de festa,
ó quant per ella udoli la tempestat feresta,
busquéunos entre'ls vostres: companys sempre serém.

Vos hem sentit un dia; ja'ns basta le sentada:
els cors que be's comprenen s'estiman desseguit.
Un sol amor nos guia y'ns fon una abrassada;
per arriba' á la cima de tots tan desitjada
s'hi vá junt ab vosaltres per un camí florit.

Serán vostres canturies remey de nostres penes;
que vinga l'odi innoble, que vingan 'ls tirans....
Sentím tots la sanch jove bullir en nostres venes,
tením ánsia de vida y horror á les cadenes....
Obriu les vostres files als Nets dels Vigatans.

Lo pergamí va colocat en un march recubert de moaré de seda, damunt del que l' artistá Puig y Genís hi ha pintat al oli una xamosa alegoría de primavera ab rams de flors, aucells y papallonas, un fris alegórich de Vich un angelet que posa una corona de llorer y una llarga cinta al cim de la Senyera del Orfeó, reproduida allí ab molta habilitat.

Lo conjunt resulta un artístich obsequi que l' Orfeó Catalá ha rebut ab molta satisfacció y agraiment, quan l' esmentada comissió ha cumplert aquesta tarde la comanda dels seus companys.

—

Lo diari oficial publica una disposició anunciant las vacants que haurán de provehirse, per traslació, de las cátedras de Matemáticas, Historia Natural y Física y Química del Institut d' aquesta ciutat.

Se senyala lo plasso de vint dias pera la presentació de las solicituts.

—

Llegím en un confrare de Barcelona:

«Hi ha noticias de que 'l coro de Rubí prepara una visita á Reus, lo dia 29 de septembre vinent».

—

La superiora de la casa de Beneficencia de Tortosa ha donat compte á la Diputació provincial que fa ja uns quants dias van morint algunas criaturas de lactancia per falta de didas. En la actualitat existeixen duas d' aquestas internas pera alimentar vuit criaturas.

—

Algunas mestres de primera ensenyansa residents á Lleyda tractan de formar una societat, quin fí inmediat sía la defensa de sos interessos en la carrera.

—

Hem rebut lo cuadern d' Agost del *Resumen de Agricultura*, que conté los següents articles: «Congreso Internacional de Agricultura de París en 1900»,

«Progresos de la vinificación», «La necesidad del empleo de los abonos químicos y sus ventajas», «Distribuidora de abonos minerales», «Actinomycosis». Hi ha ademés en aquest número seccions de «Bibliografía», «Problemes agrícolas», «Crónica agrícola» y «Revista comercial».

Aquesta important Revista agrícola se publica una vegada al mes en forma de luxós y grós cuadern, y forma al fi del any un tomo que es un verdadar resúm de tots los adelantos agrícolas. Per ser la majoría de sos redactors propieteris agricultors que viuhen en sas fincas, te aquesta Revista un carácter pràctich marcat.

Se subscriu en aquesta Administració, Pí, 5, Barcelona.

—

L' Associació Demócratica Catalanista «Lo Somatent» de Barcelona ha entregat al Prefecte del Sena per mediació de son delegat á París en Francesch Alfonso, una important comunicació felicitantlo per lo bon acert que tingué al prohibir las «corridas de toros» en son departament.

En ella se li fan notar los resultats que semblants espectacles produeixen en las bonas costúms dels pobles no rebaixats encara, ensemps que se li demostra fins á quin grau arriba la cultura dels conreuadors de tant indigne ofici. Ab breus paraulas se li esplica de la manera com se respecta 'l principi d' autoritat dins d' aquell recinte, com aixís també las accions y modismes de tal mena encomanadissos en aquell centre de perversió moral que sols logran colocar lo poble que sos bons ciutadans voldrian veure per damunt dels demés al mes baix nivell.

Firman ademés aquest document las entitas següents:

Orfeó Catalá, Associació Popular Regionalista, Catalunya Nova, Els Montanyenchs, Art y Patria, Orfeó Canigò, Centre Escolar Catalanista, Catalunya y Avant, El Renaixement, El Trángul, Institució Catalana de Música, Centre Escolar Ramon Llull, Catalunya Autónoma, Centre Graciench, Agrupació Catalanista del Cassino Mercantil, Protectora de l' Ensenyansa Catalana, Lliga Espiritual de la Verge de Montserrat.

—

Lo sorteig de la Lotería Nacional que s' ha de celebrar demá á Madrid consta de 14.000 bitllets al preu de 100 pessetas cada un, dividits en décims á 10 pessetas.

Los premis serán 700 importants 980.000 pessetas.

—

S' ha publicat á Manresa, en nostra llengua la següent Convocatoria d' un gran festival de coros catalans.

«La Comissió de festeigs de la Festa major nombrada per l' Excm. Ajuntament d' aquesta ciutat, convida á totas las societats corals de Catalunya á pendre part en lo públich concurs que 's verificará 'l diumenge, dia 2 del vinent mes de Setembre, darrer de nostra festa major, á las deu del matí, en lo Teatre Conservatori. baix las bases següents:

1.ª Pera pendre part en aquest Festival, los coros deurán executar las composicions següents; «Los Pescadors», d' en Clavé; «Arre Moreu», d' en Ventura y una pessa catalána de lliure elecció. Aqueixa podrá cantarse ab orquesta ó á veus solas.

2.ª Se repartirán tres premis: primer, de 750 pespessetas. Segon, 300 pessetas. Tercer, 200 pessetas. Las mencions honoríficas s' adjudicarán á quins lo Jurat creurá mereixedors.

3.ª Las societats que desitjin pendre part en aquest Festival deuhen manifestarho á la «Comissió de festeigs» en la casa del Ajuntament avans del dia 25 del mes que som, indicant al mateix temps lo títol y enviant cópia de la lletra de la composició catalana lliure que haurán triat.

4.ª Lo veredicte del Jurat calificador y repartició de premis, se verificará al acabament del indicat Certamen.

5.ª Oportunament s' anunciarán al públich los noms dels mestres que formarán part del Jurat calificador.

Que Deu vos dongui coratje y bon acert á tots pera que puguin contribuhir ab lo major esfors possible al enaltiment y explendor del art de la nostra terra catalana.

Manresa, 4 d' Agost de 1900.—La Comissió: Pere Armengou.—M. Fius y Palá.—Manel I. Vallés.—Miquel Ferrer.—Joseph Oms Rovís.—Antoni Oriol.—Suplents: Ramon Trulls.—Fruytós Sanmartí.—L' Alcalde, I. de Layola March.»

—

Lo recaudat en lo dia d' ahir en l' Administració de consums per diferentes especies puja á la cantitat de 756'59 pessetas.

—

En una casa de Cherta, penjat del picaport, fou trobat un sanelló que contenía una hermosa criatura recent nascuda. Los vehins del carrer enternits y compadits del tendre infant, reuniren diner y li compraren abundant roba, disposant son bateig ab molta alegría y tirant desgrés molts confits per los carrers, segons la costúm establerta en tots los bateigs ordinaris de casi tots los pobles d' aquesta provincia.

Mereixen un aplauso los vehins de Cherta per aquest acte de caritat cristiana, que revela molta noblesa de sentiments humanitaris.

—

Lo destre cordobés Rafel Molina ha deixát una fortuna de quatre milions de rals, després d' haver entregat altre tant pera obras de caritat.

Lo mateix que 'ls mestres d' escola.

Després de la cura 'l pago

Es cosa cómoda pera tots y assegura als malalts la tan anhelada salut.

Pera més detalls llegeixis en 4.ª página **Miraculosos confits ó Injecció anti-venéreos y Roob anti-sifilítich COSTANZI.**

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Roma.
Sant de demá.—Sant Llorens.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 7.

Vapor espanyol «Cifuentes», de 476 ts., de Bilbao y esc., ab ferro, tunyina, sardina y tabach, lo despatxen los senyors Fills de B. Lopez.

Vapor espanyol «Grao», de 1.010 ts., de Málaga y esc., ab vi, ferro y altres efectes, lo despatxa D. Anton Más.

Vapor espanyol «Cabo Espartel», de 800 ts., de Bilbao y esc., ab sucre y bocoys buyts, consignat á D. Marian Peres.

Llaut espanyol «Constancia», de 66 ts., de Santa Pola, ab sal, consignat á D. Manuel Rodriguez.

Bergantí goleta espanyol «Pedro Matutes», de 174 ts., de San Pere del Pinatar, ab sal, consignat als senyors V. y nebot de P. Ferrer Mary.

Despatxadas

Vapor «Cifuentes», pera Barcelona, ab tránzit.
Vapor «Grao», pera Génova y esc., ab vi.
Vapor «Cabo Espartel», pera Marsella y esc., ab efectes.

—

J. Marsans Rof
Representant, Joaquim Sociats
CARRER SANTA ANNA, 26.

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde del día d' ahir.

Interior	72'47	Aduanas	‘
Amortisable 5 0/0	93'25	Norts	49'10
Colonial	‘	Alicants	74'10
Cubas 1886	85'62	Orenses	23·75
Cubas 1890	71'62	Obs. 6 0/0 Fransas	94'25
Filipinas	‘	Id. 3 0/0 id.	52'12
Exterior París	71'70	Id. Almansa 3 0/0	‘
	GIROS		
París	28'40	Londres	32'26

Bolsí de Reus
CARRER MONTEROLS, 27.

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir.

Interior	72'45	Cubas del 86	85'68
Colonial	‘	Cubas del 90	71'66
Orenses	23'95	Amortisable	93'25
Norts	49'05	Ob. 5 p% Almansa	‘
Alicants	74'10	Id. 3 p% Fransas	52'18
Filipinas	‘		
PARIS		MADRID	
Exterior	71'80	Interior	72'45
	GIROS		
París	28'10	Londres	32'26

Anuncis particulars

AVÍS

La Camisería de JOSEPH MARTORELL, s'ha trasladat del Arrabal Santa Anna, núm. 10, al carrer de Monterols, núm. 40.

Gran novetat en corbatería, géneros de punt botons y gemelos pera camisas.

Se confeccionan calsotets, camisas, colls y punys.

Especialitat en la mida

RECADER DIARI
DE REUS A BARCELONA.

EDUART ARGEMÍ, te 'l gust de participar al públich en general y á sos amichs en particular, que fa 'l viatje diari de Reus á Barcelona y vice-versa.

S' encarrega de tota classe de recados y comissions á efectuar ja sía á Barcelona ja en alguna de las estacions de la vía de Vilanova ahont te corresponsals.

Hora de sortida de Reus, 4'35 matí.
Id. d' arribada á Reus, 5'35 tarde.

Los encarrechs son entregats á domicili segons se desitji.

A Reus dirigirse al carrer de Llovera, 33, basté, y á Barcelona, Hospital 2 y 4.

Lo preu dels encarrechs es módich.

Lo recader compta ab totes las garantías exigibles.

COLEGI DE 1.ª Y 2.ª ENSENYANSA
DE
NTRA. SRA. DE MISERICORDIA
DIRIGIT PER
D. Joseph María Domingo
Llicenciat en Ciencias
Reus.—Arrabal alt de Jesús, 44.—Reus.

Lo dia primer de Juny doná principi un curset preparatori pera l' exámen d' ingrés indispensable als que desitjin cursar lo Batxillerat.

Durant l' istiu continuarán obertas las classes de Párvuls, Elemental Superior y las especials pera Senyoretas de 8 á 9 y de 12 á 1.

Lo dia 15 del próxim Setembre s' obrirá la matrícola pera las classes de 2.ª ensenyansa, comers, dibuix, pintura, gimnassia, solfeig y música vocal é instrumental; totas á càrrech de reputats Professors.

Existeix també en lo Colegi la Sucursal del Seminari de Tarragona.

Director espiritual lo Rvnt. D. Pau Cesari.

Professor de Religió lo Rvnt. D. Joan Rius.

Los resultats en la ensenyansa son positius, la educació cristiana y 'l tracte ab los pensionistas es de familia, procurantloshi una alimentació abundant y nutritiva.

S' admeten pensionistas, mitj-pensionistas y externs.

Reus 27 de Maig de 1900.

Telégramas

Madrid 8.

Se diu ab referencia á telegramas del senyor Silvela 'l general Azcárraga, que encara no está definitivament fixada la fetxa del viatge marítim.

—La viuda del senyor Cánovas ha rebut avuy moltas targetas y cartas de condol, ab motiu del tercer aniversari del assessinat d' aquell home públich.

En algunas iglesias de Madrid s' han aplicat missas en sufragi de la seva ánima.

—Lo marqués d' Aguilar de Campoó ha rebut del embaixador espanyol á Pekin lo següent telegrama:

«La nostra Legació ha sofert petits danys durant l' assedi dels xinos.

«Lo perill seguirá fins que arribin los reforsos de socorro.

Se 'ns proposá un viatge á Tien-Tsin, pera evitar la entrada de las tropas estrangeras á Pekin.

«Tots los individuus de la Legació gosan de salut perfecta, y l' estat dels ánims es excelent».

—S' ha confirmat la fugida d' un cobrador del Banch d' Espanya ab 45.000 pessetas.

París 8.

A Londres s' ha rebut un telégrama fetxat lo dia 5 á Tien-Tsin, dihent que 16,000 aliats van atacar lo matí d' aquell mateix dia als xinos de Pei-Tsang, obligantlos á abandonar las trinxeras que ocupavan.

Lo Daily Expréss» de Lóndres ha rebut un telégrama fetxat lo dia 5 á Tien-Ssin, dihent que 'ls xinos se van retirar ordenadament cap á darrere del riu, persegnits per las tropas aliadas.

L' exércit estranger ha tingut un miller de baixas. Los russos son los que n' han sofert més. Los inglesos n' han tingut 60 entre morts y ferits.

—Un telegrama de Tien-Tsin diu que 'ls presoners xinos han declarat que abans que 'ls aliats entrin á Pekin, tenen de derrotar á 150,000 xinos que guardan la ciutat.

Imp. C. Ferrando, Plassa de la Constitució, 7.

PASTILLAS ✣ FONT
Cloro-Boro-Sodicas á la Cocaina y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis caterrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudativa com ulcerosa y granulosa; tos faringea, ronquera, afonía y en general en las inflamacions de la gola, etc.

Dipósit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en totas las bonas farmacias y principals droguerías.

A. SALVATI COSTANZI
Carrer Diputació, 435. Barcelona

MIRACULOSOS ◆ CONFITS

Ó INJECCIÓ ANTIVENÉREOS Y ROOB ANTISIFILITICH

COSTANZI

No pochs envejosos sufreixen grandement per lo favor cada dia mès creixent que mereixen del públich de totas nacions los Remeys **Costanzi**, que han curat mils de malalts de **venéreo** y **sífilis** encare sent sos mals crónichs de més de 20 anys.

Dits medicaments son d' efecte tan maravellós pera 'ls *estrenyiments uretrals*, que en 20 ó 30 dias están totalment curats, evitant además las perillosas *candelillas*. En dos ó tres dias será radicalment curada la *purgació* recent y en cinch ó sis dias la *crónica* y gota militar. Inmillorable pera las *úlceras* y *fluix blanch* de las *donas*, *arenillas* y *catarros* de la *vejiga*, *escozores uretrales*, *cálculs*, *retencions d' orina* y *demés infeccions genito urinarias* y especialment la *sífilis* encarque sía hereditaria. Pera la curació de la *sífilis*, lo Roob ha donat probas patents d' una superioritat incontestable sobre tots los antisifilítichs fins ara coneguts, perque es l' únich que no conté *Ioduro de Potasio* ni cap *sustancia Mercurial*. Per lo contrari, la missió del Roob estriba precisament en contrarrestar les efectes de tals sustancias, tan desastrosos pera la salut, ja que com es sabut causan malaltías no molt fácils de curar. Lo Roob te además la ventatja de poderse usar ab profit en cualsevol mes del any. Als incrèdels se 'ls hi admet lo pago una vegada curats, previ lo tracte especial y exclusiu ab l' inventor. *Carrer Diputació, 435, Barcelona*.—Preu de la **Injecció Costanzi**, pessetas 4. Preu dels Confits antivenéreos pera quins no vulguin usar injeccions, pesseta 5. Roob antisifilítich, lo Frasco, pessetas 4. Pera provincias afegir pessetas 1'00. Dits medicaments están de venta en totas las Farmacias. A Reus en la Farmacia de **D. Anton Serra**, Arrabal de Santa Anna, 80, en la del **Dr. Carpa** y en la Droguería de **D. Francisco Freixa** Plassa de Prim, 1.

Ferrocarril económich de Reus á Salou

Servey de trens

que regirá desde 11 de Juliol de 1890.

SORTIDAS DE REUS			SORTIDAS DE SALOU		
A les	4'10	matí	A las	4'56	matí
»	5'45	»	»	6'30	»
»	7'20	»	»	7'21	»
»	8'09	»	»	8'10	»
»	9'00	»	»	10'01	»
»	10'48	»	»	10'49	»
A las	12'35	tarde	A las	2'33	tarde
»	2'32	»	»	3'15	»
»	3'14	»	»	3'57	»
»	3'56	»	»	4'39	»
»	4'38	»	»	5'21	»
»	5'20	»	»	6'03	»
»	6'02	»	»	6'45	»
»	6'44	»	A las	7'25	nit
»	7'24	»	»	8'15	»

Servey de trens combinats desde la Closa de Mestres á la estació.

SORTIDAS DE LA CLOSA DE MESTRES

Matí: 5'40, 7'12, 8'00, 8'45, 10'40.

Tarde: 12'30, 2'15, 3'10, 3'52, 4'34, 5'16, 5'58, 6'40, 7'20.

Lo tren que surt de Reus á las 4'10 del matí y 'l que surt de Salou á las 8'15 de la nit no tenen enllàs ab lo tranvía.

Interessant als viticultors

CARTILLA RÚSTICA

PERA US DEL CULTIVADOR DE LA

VINYA AMERICANA

PUBLICADA

Per la Redacció de «El Labriego»

Vista la bona acullida que ha merescut la primera edició d' aquesta CARTILLA RÚSTICA impresa en idioma catalá, tota vegada que 's vegé agotada en un breu espay de temps, la Redacció de «El Labriego» cregué convenient procedir á sa reimpresió al castellá, degudament aumentada.

Dita CARTILLA la forma un volúmen en 8.º major de 440 páginas y 's ven al preu de 6 rals l' exemplar en aquesta imprempta.

Servey dels trens de viatjers

De Mora á Reus

SORTIDA		ARRIBADA
4'19 m.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	7'54 m.
5'45 m.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe..........	7'01 m.
8'41 m.	tren mercancías cotxes de 2.ª y 3.ª classe	12'31 t.
11'02 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe	1'53 t.
5'23 t.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	8'48 n.

De Reus á Mora

SORTDA		ARRIBADA
7'01 m.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	9'49 m.
1'26 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe	3'14 t.
3'28 t.	tren de mercancías ab cotxes do 3.ª classe	6'29 t.
7'03 n.	tren de id. ab cotxes 2.ª y 3.ª classe	10'06 n.
9'23 n.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe.........	10'31 n.

De Reus á Barcelona

SORTIDA		ARRIBADA	
4'43 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe (1)	8'22 m.	Línea Vilanova
4'53 m.	» » » » » » »	9'41 m.	» Vilafranca
7'09 m.	tren exprés ab cotxes de primera classe.......	9'21 m.	
1'01 t.	tren de mercancías ab cotxes 2.ª y 3.ª classe	7'34 n.	
1'59 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª clase.....	5'08 t.	
6'35 t.	tren mixto ab cotxes de 2.ª classe (2).	10'13 n.	

De Barcelona á Reus

SORTIDA		ARRIBADA	
5'25 m.	tren mixto ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe (3)	10'17 m.	Línea Vilafranca
9'51 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe	1'01 t.	
11'15 m.	tren mercancías ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe	6'35 t.	
1'55 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe	5'31 t.	
7'02 t.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe..............	9'45 n.	

Reus 1 de Juliol de 1899.

(1) Trasbort á Sant Vicens.
(2) Idem á Roda y Sant Vicens.
(3) Idem á Sant Vicens y Roda.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

Hort de Pau Abelló

Selven al carrer primer del Roser núm. 4.

Publicacions regionalistas que 's reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «Diari de Catalunya», diari de Catalunya», «La Nació Catalana», Quinzenali de Catalunya, «L' Art del Pagés», quinzenari, «L' Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona.—«La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes.—«L' Olotí», setmanari de Catalunya, de Olot.—«Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadés.—Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona.—«La Veu del Vallés» setmanari de Catalunya, de Granollers.—«El Vendrellinse», setmanari de Catalunya» del Vendrell.—«La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia).—«Euskalduna», «Euskazale», setmanaris de Bilbao (Biscaya).—«El Eco del Guadalope», setmanari de Alcañiz (Aragó).

ALTAS ◘ ◘ ◘ ◘ ◘ ◘

Y

◘ ◘ ◘ ◘ ◘ BAIXAS

pera la contribució

Se 'n venen en la Imprempta d' aquest diari.